

Česká obchodní inspekce

inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně
třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno

Č.j.: ČOI 75338/17/3000/R/N

V Brně: 5. června 2017

Sp.zn: 306/30/17

ROZHODNUTÍ

Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně rozhodl v řízení zahájeném podle ust. § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na základě ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 67 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, takto:

účastníku řízení: UNIPETROL RPA, s.r.o.

sídlo: Záluží 1, 436 01, Litvínov

IČ: 275 97 075

se pro porušení ust. § 3 odst. 1 a tím naplnění skutkové podstaty ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kterého se dopustil tím, že **dne 18. 2. 2017, na čerpací stanici BENZINA, Kroměřížská 1281, 768 24 Hulín**, prodával pohonnou hmotu (**nafta motorová, vzorek č. 56/30/17/V**), která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě inspekční zprávy č. 493/2017 ze dne 22. 2. 2017, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota nafta motorová, vzorek č. 56/30/17/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 590 (2014) a to v ukazateli „Bod vzplanutí P.M.“, kdy zjištěná hodnota činila 49,0°C, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 53,0°C,

ukládá

- I. podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

pokuta

ve výši **100.000,- Kč** (slovy: stotísíckorunčeských),

- II. podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

povinnost nahradit náklady řízení

Ve výši **1 000,- Kč** (slovy: jedentísíckorunčeských).

Uloženou pokutu je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 3754-829011/0710, VS: 1103063017, KS: 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 19-829011/0710, VS: 1103063017, KS: 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Dne 18. 2. 2017 provedli inspektoři České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně, třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno, kontrolu včetně odběru kontrolních vzorků pohonných hmot na čerpací stanici BENZINA, Kroměřížská 1281, 768 24 Hulín, kterou provozuje obchodní společnost UNIPETROL RPA, s.r.o., sídlo Záluží 1, 436 01 Litvínov, IČ 27597075. Při kontrole a odběru vzorků byla přítomna obsluha ČS [REDAKCE]. O tomto byl sepsán úřední záznam.

Dne 21. 2. 2017 provedli inspektoři České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem na třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno, kontrolu na čerpací stanici BENZINA, Kroměřížská 1281, 768 24 Hulín, při které provedli následný kontrolní odběr pohonné hmoty (nafta motorová vzorek č. 58/30/17/V) a ponechali výsledky kontrolního odběru ze dne 18. 2. 2017 na provozovně. Ve smyslu s ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci ve znění pozdějších předpisů, byl vydán zákaz prodeje na zbývající zásobu PH – (nafta motorová, vzorek č. 56/30/17/V), nádrž č. 3 v množství 5997,5 litrů v celkové hodnotě 181.124,50 Kč, která neodpovídala požadavkům zvláštních právních předpisů. V době odběru vzorků dne 18. 2. 2017 byl stav zásob této pohonné hmoty na ČS 7.390 litrů. Při kontrole byla přítomna obsluha ČS [REDAKCE]. O tomto byl sepsán úřední záznam.

Dne 28. 2. 2017 byla správnímu orgánu od kontrolované osoby doručena písemnost, ve které účastník řízení sděluje, že provedl likvidaci nevyhovujícího vzorku, provedl závoz novým produktem nafty motorové a akreditovaná laboratoř SGS Czech Republic provedla zkoušku tohoto produktu s výsledkem v ukazateli „Bod vzplanutí P.M.“ 66°C.

O provedené kontrole ze dne 18. 2. 2017 byl na inspektorátu Jihomoravském a Zlínském se sídlem v Brně dne 22. 3. 2017 sepsán protokol o kontrole, se kterým byl účastník řízení coby kontrolovaná osoba seznámen dne 23. 3. 2017 prostřednictvím datových schránek.

S výsledkem nevyhovujícího rozboru, včetně inspekční zprávy, byl účastník řízení coby kontrolovaná osoba seznámen dne 23. 3. 2017 prostřednictvím datových schránek. Kontrolovaná osoba nepodala proti protokolu o kontrole ze dne 22. 3. 2017 námitky.

Při kontrole provedené dne 18. 2. 2017, na čerpací stanici čerpací stanici BENZINA, Kroměřížská 1281, 768 24 Hulín, byly odebrány vzorky pohonné hmoty (BA 95 Super, vzorek č. 55/30/17/V, nafta motorová-Diesel TOP Q, vzorek č. 56/30/17/V a nafta motorová – verva DIESEL, vzorek č. 57/30/17/V). Dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, na základě inspekční zprávy č. 493/2017 ze dne 22. 2. 2017, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota nafta motorová, vzorek č. 56/30/17/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 590 (2014) a to v ukazateli „Bod vzplanutí P.M.“, kdy zjištěná hodnota činila 49,0°C, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 53,0°C .

Prodejem pohonné hmoty, která nesplňovala požadavky zvláštních právních předpisů, porušil účastník řízení ustanovení § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a tím naplnil skutkovou podstatu ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. a) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot u výrobce, distributora, dovozce, vývozce, a u provozovatele čerpací stanice, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot v souladu s prováděcím předpisem vydaným podle § 3 odst. 4; provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. b) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje plnění povinností podle ust. § 3 odst. 1 a 2, § 5 odst. 2, 5, 6 a 7 a § 5 odst. 9 písm. a), b), d) a e).

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. c) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje ve spolupráci s orgány správního dozoru podle zvláštních předpisů plnění povinností podle § 5 odst. 1 a 8.

Ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách stanoví, že pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Ust. § 3 odst. 4 zákona o pohonných hmotách stanoví, že prováděcí právní předpis stanoví požadavky na složení a jakost pohonných hmot a způsob sledování a monitorování jejich složení a jakosti.

Ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) citovaného zákona stanoví, že právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 tohoto zákona.

Ust. § 9 odst. 10 písm. b) citovaného zákona stanoví, že za správní delikt se uloží pokuta do 5 000 000,- Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d) nebo odstavce 4 písm. d).

Pro porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách bylo s účastníkem řízení zahájeno správní řízení (písemnost č.j. ČOI 56699/17/3000 ze dne 28. 4. 2017). Oznámení o zahájení správního řízení bylo účastníku řízení doručeno prostřednictvím datové schránky dne 28. 4. 2017, současně byl poučen o právech účastníka před vydáním rozhodnutí. Účastník řízení se po doručení písemnosti „Oznámení o zahájení správního řízení“ dne 4. 5. 2017 písemně vyjádřil.

V písemném vyjádření účastník řízení uvádí, že sledování a monitoringu kvality na čerpacích stanicích věnuje mimořádnou pozornost, je účastníkem dobrovolného programu sledování kvality pohonných hmot „Pečeť kvality“. Dále účastník uvádí, že o výborné kvalitě pohonných hmot také svědčí výsledky kontrol ČOI, které se pohybují nad republikovým průměrem, a také, že je aktivním členem České asociace petrolejářského průmyslu a obchodu. Dále účastník uvádí, že si je vědom pochybení, avšak naměřená hodnota bodu vzplanutí 49°C nemá vliv na funkci motoru a rovněž nemůže automobil nikterak poškodit a ihned po zjištění provedl odčerpání a likvidaci nevyhovujícího produktu, následně provedl závoz novým produktem, kdy akreditovaná laboratoř SGS Czech Republic provedla zkoušku tohoto produktu s výsledkem v ukazateli „Bod vzplanutí“ 66°C.

K tomuto vyjádření správní orgán uvádí, že účastník řízení uznává své pochybení a neuvádí žádné nové skutečnosti, které by ho vyvinily z protiprávního jednání, jenž je mu kladeno za vinu. Účast účastníka řízení v různých spolcích, či programech nemůže mít žádný vliv na výsledku zjištění správního orgánu. K provedené nápravě a následku protiprávního jednání, o kterém se účastník řízení ve vyjádření zmiňuje, se správní orgán vyjádří v odůvodnění při stanovení výše sankce, viz níže.

Správní orgán prvního stupně posoudil veškeré skutečnosti zjištěné při kontrole a uvedené v protokolu o kontrole a s ohledem na výsledky laboratorních zkoušek předmětné pohonné hmoty dospěl k závěru, že byla učiněna potřebná a ve vazbě na hospodárnost řízení dostatečná zjištění a správní orgán má za prokázané, že byl spáchán správní delikt, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

K tomu lze dodat, že sledování a monitoring složení a jakosti prodávaných pohonných hmot a následnými rozbory zajišťovanými akreditovanou osobou je jedním z předpokladů ochrany spotřebitele a současně znamená omezení rizik nebo způsobení majetkové újmy.

Při určení výměry pokuty správní orgán přihlédl k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem protiprávního jednání.

Nejprve se správní orgán zabýval způsobem spáchání správního deliktu. Nedodržení parametru v bodu vzplanutí má dle odborných studií několik příčin. Jako nejčastější příčina nedodržení bodu vzplanutí se obecně uvádí kontaminace motorové nafty automobilovým benzínem při přepravě cisternami, u nichž se střídá přepravované médium (pohonná hmota), za předpokladu, že parametry původní motorové nafty vyhovují požadavkům příslušné normy. Ke kontaminaci však může také docházet např. i při dopravě paliv produktovodem nebo při skladování. Z důvodu, že ke spáchání správního deliktu mohlo dojít způsobem, který nastínil správní orgán v úvodu hodnocení tohoto kritéria a je typický pro tento druh protiprávního jednání (technologická nekázeň), neshledal správní orgán takové skutečnosti, které by v souvislosti se způsobem spáchání správního deliktu, vzal ve prospěch účastníka řízení nebo k jeho tíži.

Odpovědnost účastníka řízení za správní delikt (prodej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky zvláštních právních předpisů) je objektivní odpovědností, tzn., že správní orgán nezkoumá zavinění, což

potvrdil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2010 sp. zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „*Odpovědnost za kvalitu prodáváných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.*“ Této odpovědnosti se účastník řízení tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu, ale může kladně ovlivnit případnou sankci, kterou za porušení ukládá správní orgán, a to v případě, pokud by správnímu orgánu doložil takové podklady, které by mohly prokázat, že příslušné odchylky zapříčinil jiný subjekt. Objektivní odpovědnost je tu dána z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění konkrétních osob by bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Z důvodu zjednodušení postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách a dalších zákonů založena na objektivní odpovědnosti nebo také „odpovědnosti za výsledek“ na rozdíl od odpovědnosti podle trestního práva. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě. Je potom na účastníkovi řízení, zda-li bude případné „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravních soukromoprávní cestou. Jelikož správnímu orgánu nebyly ze strany účastníka řízení předloženy takové podklady, které by správní orgán mohl vyhodnotit ve prospěch nebo v neprospěch účastníka řízení, musí správní orgán toliko konstatovat, že rozhodl při hodnocení tohoto kritéria tak, jak je výše uvedeno. V závěru hodnocení tohoto zákonného kritéria správní orgán konstatuje a připouští, že při přejímce zboží (PHM) je omezená možnost účastníka řízení zjistit skutečnost, zda dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to ho nezabavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na účastníkovi řízení, aby si zajistil takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jeho případného protiprávního jednání, či zajistil příslušná opatření.

Co se týče následku protiprávního jednání, musí správní orgán předeslat, že bod vzplanutí je typický ukazatel požární bezpečnosti, resp. snížený bod vzplanutí snižuje požární bezpečnost při manipulaci s motorovou naftou, což se v daném případě dotýká i spotřebitele při tankování. Tato bezpečnost se významně zhoršuje se snižující teplotou bodem vzplanutí. Pokles bodu vzplanutí má tedy především vliv na bezpečnostní parametry při manipulaci a skladování, zatímco chování paliva při spalování se prakticky nemění. Na druhé straně však vyšší koncentrace benzínu v motorové naftě snižuje mazací schopnost paliva a zvyšuje tak opotřebování vstřikovacích systémů. Snížený bod vzplanutí tak signalizuje, že může mít nafta sníženou mazivost. Následek používání takto nekvalitní pohonných hmot se může projevit až po delším časovém období.

Spotřebitel očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost, je však zcela odkázán na solidnost firmy a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost pohonných hmot zkontrolovat. Pokud prodávající prodá nekvalitní výrobek, poškozují tím spotřebitele, neboť kráčí jeho právo na výrobky prodávané v závazně stanovené jakosti. Potenciální nebezpečí poškození motoru je možné předpokládat při bodu splnutí nižším než 30,0°C a zejména nižším než 20°C, tj. když bod vzplanutí klesne na úroveň požadavku pro 1. třídu hořlavých látek, pod 21°C podle ČSN 65 0201, přičemž zjištěná hodnota bodu vzplanutí byla zjištěna 49°C.

Na základě výše uvedeného správní orgán následek protiprávního jednání (prodej motorové nafty s nižším parametrem bodu vzplanutí než stanovuje zvláštní právní předpis - 49°C, což snížení v procentuálním vyjádření činí 7,5 %) z důvodu snižování mazivosti pohonné hmoty, snižování bezpečnostních parametrů při manipulaci s pohonnou hmotou vyhodnotil v neprospěch účastníka řízení.

Na druhou stranu správní orgán vzal v úvahu ve prospěch účastníka řízení skutečnost, že zjištěné parametry v těchto případech nejsou v blízkosti hranice 30,0°C, resp. nelze předpokládat poškození motoru. Tímto se správní orgán vypořádal s námitkou účastníka řízení uvedenou v písemném vyjádření, že naměřená hodnota bodu vzplanutí 49°C nemá vliv na funkci motoru a rovněž nemůže automobil nikterak poškodit.

Taktéž v souvislosti s následkem protiprávního jednání vzal správní orgán v neprospěch účastníka řízení i okolnost, že případné následky se nemusí týkat pouze malého množství spotřebitelů ale několika desítek (budeme-li brát obecně známé hledisko, že do jedné nádrže osobního automobilu lze natankovat přibližně 50 litrů pohonné hmoty).

V neprospěch účastníka řízení vzal správní orgán okolnost, že porušení § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se účastník řízení dopustil opakovaně, viz Příkaz sp. zn. 25/0944/16, jímž byla uložena pokuta ve výši 150 tisíc Kč, jelikož prodával bezolovnatý automobilový benzin BA 95 Super (NATURAL 95), který nesplňoval požadavky na jeho jakost a složení, když oktanové číslo výzkumnou metodou (OČVM) bylo zjištěno 93,9 po korekci, namísto min. 94,6 a dále viz Rozhodnutí 22/1373/16, jímž byla uložena pokuta ve výši taktéž 150 tis. Kč, jelikož prodával bezolovnatý automobilový benzin BA 95 Super (NATURAL 95), který nesplňoval požadavky na jeho jakost a složení, když oktanové číslo výzkumnou metodou (OČVM) bylo zjištěno 94,0 po korekci, namísto min. 94,6).

Správní orgán k tomu dodává, že se nejedná o jakési „znovusankcionování“ za předchozí správní delikt, ale je pouze zvažováno, zdali dříve uložená sankce byla dostatečná, aby se prodávající napříště zdržel deliktního jednání a současně dosti účinná, aby prodávajícího přiměla k přijetí adekvátních opatření vedoucích k odstranění nedostatků, včetně jejich příčin.

Na druhé straně vzal správní orgán v úvahu ve prospěch účastníka řízení okolnost, že účastník řízení přijal příslušná opatření k odstranění zjištěných nedostatků a řádně spolupracoval, veškeré doklady požadované správním orgánem byly z jeho strany vždy předloženy, což napomohlo efektivnímu průběhu kontroly.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlédnutím k okolnostem ve prospěch a v neprospěch účastníka řízení a úvahy správního orgánu, byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 100.000,- Kč, tedy při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí uvedeného v ustanovení § 9 odst. 10 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kdy za správní delikt podle odst. 1 písm. b) může být uložena pokuta do 5 000 000 Kč. Na druhé straně však byla pokuta uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře účastníka řízení, tedy byla pro něho nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti správního deliktu i zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa,

tedy být pro něho nikoli zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena na spodní hranici zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Povinnost uložit účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, nahradit náklady řízení paušální částkou je stanovena ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. V tomto řízení je tato zákonná podmínka bezpochyby splněna. Výše paušální částky nákladů řízení činí 1000,- Kč v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k ústřednímu řediteli České obchodní inspekce prostřednictvím níže podepsaného ředitele inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně (k výše uvedené spisové značce). Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě, stává se rozhodnutí pravomocným. Nebudou-li pokuta a náklady řízení zaplacený do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, budou vymáhány příslušným správním úřadem.

Mgr. Karel Havlíček
ředitel inspektorátu